

Fiscale hervorming

Het begin van een nieuw belastingstelsel?

Nog voor de jaarwisseling presenteerde minister van Financiën Vincent Van Peteghem zijn beleidsnota. Die mikt op een grote fiscale hervorming aan het einde van de Vivaldi-regeerperiode. Wat is de fiscus al van plan en hoe kunt u dat in uw portefeuille voelen?

TEKST SIMON BELLENS ILLUSTRATIE RUTGER VAN PARYS

De belastingdruk geleidelijk verschuiven van lasten op arbeid naar andere inkomensbronnen zonder de totale belastingdruk te verhogen, dat is de grote doelstelling van minister van Financiën Vincent Van Peteghem. In navolging van het Vivaldi-regeerakkoord stelde hij op het einde van vorig jaar zijn beleidsnota voor. Tegen 2024 mikt hij op een ambitieuze 'structurele fiscale hervorming'. Wij distilleerden vijf grote principes uit de beleidsnota en gaan na welke concrete maatregelen volgen.

Rechtvaardige fiscaliteit

De beleidsnota van de minister van Financiën bevat verschillende aanzetten om, zoals het regeerakkoord aankondigde, een 'eerlijke bijdrage te vragen van de personen met de grootste draagkracht'. Een nieuwe effectentaks moet in dat opzicht het symbool worden van een eerlijkere fiscaliteit. In het voorstel van de minister betaalt elke effectenrekening groter dan een miljoen euro een soort 'abonnementskost' van 0,15 procent.

'De vraag is of de nieuwe effectentaks de toets van het Grondwettelijk Hof doorstaat', legt ACV-expert fiscaliteit Ive Rosseel uit. Bij de vorige effectentaks oordeelde die immers dat de uitsluiting van aande-

len op naam, die ook nu van kracht is, strijdig was met het gelijkheidsbeginsel. 'De Raad van State vindt daarnaast de grens van 1 miljoen euro onvoldoende beargumenteerd. Een effectenrekening van 1,1 miljoen euro van verschillende houders wordt zo belast, maar tien effectenrekeningen van 900 000 euro van dezelfde rekeninghouder niet.'

Daarnaast zou er een minimumbelasting komen voor grote bedrijven en een *digitaks* voor internetgiganten, aan de hand van de gebruikersaantallen in de landen waar bijvoorbeeld Facebook of Google hun activiteit organiseren — een eis waarvoor onder meer beweging.net zich sterk maakte tijdens de vorige Rerum Novarum. 'De regering wil dat in samenspraak met de Europese Unie doen, maar desnoods alleen', zegt Rosseel. 'In Frankrijk bestaat het al, en daarop reageerde de VS met hogere invoertaksen op Franse producten.'

Vereenvoudigen

In het voorjaar van 2020 bracht de Hoge Raad van Financiën een rapport uit over een grootschalige hervorming van de personenbelasting, waartoe ze al in 2017 van voormalig minister van Financiën Johan Van Overtveldt opdracht had gekregen. Toen was er binnen de Hoge Raad vooral onenigheid over hoe die hervorming eruit moest zien, maar over één zaak waren alle leden het eens: er moest een einde komen aan de vele *koterijen* in het Belgische belastingstelsel. 'Zolang iedereen zich blijft vastklampen aan zijn fiscale voordeeltje, zal er nooit iets veranderen', klonk het vanuit de Hoge Raad [De Standaard 5/5/20].

'Als het de minister menens is om de lasten op arbeid te verminderen, dan zouden we extra inkomsten moeten verwachten uit de milieufiscaliteit'

IVE ROSSEEL, ACV

Voordelige gezinsfiscaliteit

Een van de meest concrete en al gerealiseerde speerpunten van het beleid is een gunstigere gezinsfiscaliteit. De regering wil de combinatie werkgezin haalbaarder maken en onbetaalde thuiszorg beter waarderen. De belastingvrije som voor mantelzorgers, elke belastingplichtige die een hulpbehoevend familielid boven 65 jaar in huis neemt, stijgt vanaf dit aanslagjaar in de personenbelasting. De zelfredzaamheid van het familielid is daarbij de maatstaf. 'Maar het fiscaal voordeel voor een

inwonende, niet-zorgbehoevende ouder dooft op termijn uit', merkt Ive Rosseel op. 'Men kan zich afvragen of dat niet vooral een besparingsoperatie is.'

Voor de bestaande belastingvermindering op kinderopvang, zoals de crèche of de naschoolse opvang, stijgt vanaf de volgende belastingaangifte het maximum recupereerbare bedrag per oppasdag van 11,20 naar 13 euro, en het jaar daarna meteen naar 13,70 euro, waarna het elk jaar geïndexeerd wordt. Bovendien verhoogt de leeftijdsgrens van 12 naar 14 jaar [21 jaar voor kinderen met een zware handicap] en komen voortaan ook de uitgaven voor professionele thuisopvang van zieke kinderen in aanmerking.

De vervuiler betaalt

Voor zijn ambitieuzere milieudoelstellingen en de Europese *Green Deal* die Europa tegen 2050 klimaatneutraal wil maken, rekent de regering op een uitgekende klimaatreflex van de fiscus. Vanaf 2026 zouden bijvoorbeeld alleen nog elektrische bedrijfswagens fiscale steun genieten — al bij de volgende belastingaangifte worden vervuulende bedrijfswagens zwaarder belast — en de minister wil een kader uitwerken waarbij werknemers zonder bedrijfswagen een mobiliteitsbudget krijgen, inclusief fietsvergoeding voor wie met de fiets naar het werk komt. Momenteel is er overigens nog een belastingvrijstelling op kerosine, belangrijk als brandstof voor vliegtuigen, maar daar wil men op Europees niveau een einde aan maken. 'Als het de minister menens is om de lasten op arbeid te ver-

minderen, dan zouden we extra inkomsten moeten verwachten uit milieufiscaliteit', aldus Rosseel.

Fraudebestrijding moet renderen

Tegen het einde van zijn regeerperiode wil de regering één miljard euro halen uit fraudebestrijding. Daartoe krijgt de fiscus scherpere klauwen. De banken worden verplicht om de saldi op zicht- en spaarrekeningen door te geven aan het Centraal Aanspreekpunt. Wanneer er een vermoeden van fraude is, kan de fiscus dat register inkijken. 'De regering zet erg in op fraudebestrijding', zegt Rosseel. 'Het is goed dat het bankgeheim afknabbelt, maar dat leidde al wel tot opmerkingen van de privacycommissie. Ook hier is het dus de vraag of de maatregel de juridische toets doorstaat. Bovendien stelt het Rekenhof zich vragen bij hoeveel de regering uit fraudebestrijding wil ophalen.'

'Al bij al is het bij veel maatregelen de vraag hoever de minister wil en kan gaan', besluit Ive Rosseel. 'Hoe de grote fiscale hervorming van de minister eruit zal zien, hangt erg af van de wil van zijn regeringspartners.' ■

'Een effectenrekening van 1,1 miljoen euro van verschillende houders wordt belast, maar tien effectenrekeningen van 900 000 euro van dezelfde houder niet'

IVE ROSSEEL, ACV